I

(Zakonodajni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2015/412 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. marca 2015

o spremembi Direktive 2001/18/ES glede možnosti držav članic, da omejijo ali prepovejo gojenje gensko spremenjenih organizmov (GSO) na svojem ozemlju

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([1]),

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ([2]),

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ([3]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([4]) ter Uredba (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]) vzpostavljata celovit pravni okvir za odobritev gensko spremenjenih organizmov (GSO), ki se v celoti uporablja za GSO, ki se uporabljajo za gojenje po vsej Uniji, in sicer v obliki semen ali drugega razmnoževalnega materiala rastlin (v nadaljnjem besedilu: GSO za gojenje).

(2) V skladu s tem pravnim okvirom se za vsak GSO za gojenje posebej oceni tveganje, preden se odobri za dajanje v promet v Uniji v skladu s Prilogo II k Direktivi 2001/18/ES, pri čemer se upoštevajo neposredni in posredni učinki, takojšni učinki in učinki z zakasnitvijo ter kumulativni dolgoročni učinki na zdravje ljudi in okolje. Ta ocena tveganja vsebuje znanstvena mnenja, na podlagi katerih je mogoče ozaveščeno sprejemanje odločitev, sledi pa ji odločitev o obvladovanju tveganja. Namen tega postopka odobritve je zagotoviti visoko raven varovanja življenja in zdravja ljudi, zdravja in dobrobiti živali, okolja in interesov potrošnikov ter hkrati učinkovito delovanje notranjega trga. Na celotnem ozemlju Unije bi bilo treba doseči in ohranjati enotno visoko raven varovanja zdravja, okolja in potrošnikov. V okviru Direktive 2001/18/ES in pri njenem izvajanju bi bilo treba vedno upoštevati previdnostno načelo.

(3) V skladu s sklepi Sveta z dne 4. decembra 2008 o gensko spremenjenih organizmih (v nadaljnjem besedilu: sklepi Sveta iz leta 2008) si je treba prizadevati za boljše izvajanje pravnega okvira za odobritev GSO. Pri tem bi bilo

([1]) UL C 54, 19.2.2011, str. 51.
([2]) UL C 102, 2.4.2011, str. 62.
([3]) Stališče Evropskega parlamenta z dne 5. julija 2011 (UL C 33 E, 5.2.2013, str. 350) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 23. julija 2014 (UL C 349, 3.10.2014, str. 1). Stališče Evropskega parlamenta z dne 13. januarja 2015 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 2. marca 2015.
([4]) Direktiva 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. marca 2001 o namernem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje in razveljavitvi Direktive Sveta 90/220/EGS (UL L 106, 17.4.2001, str. 1).
([5]) Uredba (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi (UL L 268, 18.10.2003, str. 1).

treba po potrebi redno posodabljati pravila o oceni tveganja, da bi se upošteval nenehni napredek znanstvenih dognanj in analitičnih postopkov, zlasti glede dolgoročnih okoljskih učinkov gensko spremenjenih pridelkov ter njihovih možnih učinkov na neciljne organizme, značilnosti prejemnih okolij ter geografskih območij, na katerih se lahko gojijo gensko spremenjeni pridelki, ter meril in zahtev za oceno GSO, ki proizvajajo pesticide ter GSO, ki so odporni na herbicide. Zato bi bilo treba priloge k Direktivi 2001/18/ES ustrezno spremeniti.

(4) Poleg odobritve za dajanje v promet morajo gensko spremenjene sorte izpolnjevati tudi zahteve prava Unije glede trženja semen in razmnoževalnega materiala rastlin, zlasti iz direktiv Sveta 66/401/EGS ([1]), 66/402/EGS ([2]), 68/193/EGS ([3]), 98/56/ES ([4]), 1999/105/ES ([5]), 2002/53/ES ([6]), 2002/54/ES ([7]), 2002/55/ES ([8]), 2002/56/ES ([9]), 2002/57/ES ([10]) in 2008/90/ES ([11]). Izmed navedenih direktiv vsebujeta direktivi 2002/53/ES in 2002/55/ES določbe, na podlagi katerih lahko države članice pod nekaterimi natančno opredeljenimi pogoji prepovejo uporabo posamezne sorte na svojem celotnem ozemlju ali njegovem delu oziroma določijo ustrezne pogoje za gojenje posamezne sorte.

(5) Ko je GSO odobren za gojenje v skladu s pravnim okvirom Unije za GSO in glede sorte, ki se daje v promet, izpolnjuje zahteve prava Unije za trženje semen in razmnoževalnega materiala rastlin, države članice ne smejo prepovedati, omejiti ali ovirati njegovega prostega pretoka na svojem ozemlju, razen pod pogoji, opredeljenimi v pravu Unije.

(6) Izkušnje so pokazale, da je gojenje GSO vprašanje, ki se ga temeljiteje obravnava na ravni držav članic. Vprašanja v zvezi z dajanjem v promet in uvozom GSO bi bilo treba zaradi ohranitve notranjega trga še naprej urejati na ravni Unije. Gojenje pa bo v nekaterih primerih morda treba urediti bolj prožno, saj gre zaradi njegove povezanosti z rabo zemljišč, lokalnimi kmetijskimi strukturami in varovanjem ali ohranjanjem habitatov, ekosistemov in pokrajin za vprašanje velikih nacionalnih, regionalnih in lokalnih razsežnosti. V skladu s členom 2(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) imajo države članice možnost, da sprejmejo pravno zavezujoče akte za omejitev ali prepoved gojenja GSO na svojem ozemlju po tem, ko so bili ti GSO odobreni za dajanje v promet v Uniji. Vendar taka prožnost ne bi smela ogrožati skupnega postopka odobritve, zlasti postopka ocene, ki ga izvaja predvsem Evropska agencija za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: Agencija).

(7) V preteklosti so nekatere države članice za prepoved ali omejitev gojenja GSO uporabljale zaščitne klavzule in nujne ukrepe na podlagi člena 23 Direktive 2001/18/ES in člena 34 Uredbe (ES) št. 1829/2003, in sicer, odvisno od primera, na podlagi novih ali dodatnih informacij, ki so postale razpoložljive po datumu odobritve in vplivajo na oceno tveganja za okolje, ali na podlagi ponovne ocene obstoječih informacij. Druge države članice uporabljajo postopek uradnega obvestila, določen v členu 114(5) in (6) PDEU, v skladu s katerim je treba predložiti nova znanstvena spoznanja o varstvu okolja ali delovnega okolja. Poleg tega se je postopek odločanja glede gojenja GSO izkazal za posebno zahtevnega, saj so posamezne države izrazile pomisleke, ki niso povezani le z vprašanji varnosti GSO za zdravje ali okolje.

(8) V tem okviru se zdi ustrezno, da se državam članicam v skladu z načelom subsidiarnosti omogoči več prožnosti, da lahko v postopku odobritve ali pozneje odločijo ali želijo na svojem ozemlju gojiti GSO ali ne, ne da bi to vplivalo na oceno tveganja v okviru sistema Unije za odobritve GSO, in neodvisno od ukrepov, ki jih države članice, ki gojijo GSO, sprejmejo ali morajo sprejeti na podlagi Direktive 2001/18/ES za preprečevanje nenamerne prisotnosti GSO v drugih proizvodih. Z zagotovitvijo te možnosti državam članicam se bo verjetno

([1]) Direktiva Sveta 66/401/EGS z dne 14. junija 1966 o trženju semen krmnih rastlin (UL 125, 11.7.1966, str. 2298).
([2]) Direktiva Sveta 66/402/EGS z dne 14. junija 1966 o trženju semena žit (UL 125, 11.7.1966, str. 2309).
([3]) Direktiva Sveta 68/193/EGS z dne 9. aprila 1968 o trženju materiala za vegetativno razmnoževanje trte (UL L 93, 17.4.1968, str. 15).
([4]) Direktiva Sveta 98/56/ES z dne 20. julija 1998 o trženju razmnoževalnega materiala okrasnih rastlin (UL L 226, 13.8.1998, str. 16).
([5]) Direktiva Sveta 1999/105/ES z dne 22. decembra 1999 o trženju gozdnega reprodukcijskega materiala (UL L 11, 15.1.2000, str. 17).
([6]) Direktiva Sveta 2002/53/ES z dne 13. junija 2002 o skupnem katalogu sort poljščin (UL L 193, 20.7.2002, str. 1).
([7]) Direktiva Sveta 2002/54/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena pese (UL L 193, 20.7.2002, str. 12).
([8]) Direktiva Sveta 2002/55/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena zelenjadnic (UL L 193, 20.7.2002, str. 33).
([9]) Direktiva Sveta 2002/56/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semenskega krompirja (UL L 193, 20.7.2002, str. 60).
([10]) Direktiva Sveta 2002/57/ES z dne 13. junija 2002 o trženju semena oljnic in predivnic (UL L 193, 20.7.2002, str. 74).
([11]) Direktiva Sveta 2008/90/ES z dne 29. septembra 2008 o trženju razmnoževalnega materiala sadnih rastlin in sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja (UL L 267, 8.10.2008, str. 8).

izboljšal postopek odobritev GSO in hkrati bodo potrošniki, kmetje in nosilci dejavnosti verjetno ohranili svobodno izbiro, zadevni deležniki pa bodo bolje informirani o gojenju GSO v Uniji. Ta direktiva bi zato morala spodbujati nemoteno delovanje notranjega trga.

(9) Za zagotovitev, da gojenje GSO ne bi povzročilo njihove nenamerne prisotnosti v drugih proizvodih in ob upoštevanju načela subsidiarnosti bi bilo treba posebno pozornost nameniti preprečevanju možnih čezmejnih okužb iz države članice, kjer je gojenje dovoljeno, v sosednjo državo članico, kjer je prepovedano, razen če se zadevne države članice strinjajo, da to zaradi posebnih geografskih razmer ni potrebno.

(10) Priporočilo Komisije z dne 13. julija 2010 ([1]) državam članicam daje smernice za pripravo ukrepov za soobstoj, tudi na obmejnih območjih. Priporočilo spodbuja države članice, naj sodelujejo pri izvajanju ustreznih ukrepov na mejah med državami članicami, s katerimi bi se izognili nenamernim posledicam čezmejnih okužb.

(11) Posamezna država članica bi morala imeti možnost, da med postopkom odobritve določenega GSO zahteva, da se geografsko področje uporabe iz prijave/vloge, predložene v skladu z delom C Direktive 2001/18/ES ali v skladu s členoma 5 in 17 Uredbe (ES) št. 1829/2003, prilagodi tako, da bo celotno ozemlje ali del ozemlja te države članice izključeno iz gojenja. Komisija bi morala postopek olajšati s takojšnjim posredovanjem zahteve države članice prijavitelju/vlagatelju, slednji pa bi moral na to zahtevo odgovoriti v določenem roku.

(12) Geografsko področje uporabe iz prijave/vloge bi bilo treba ustrezno prilagoditi, razen če prijavitelj/vlagatelj potrdi geografsko področje uporabe iz prijave/vloge v določenem roku po tem, ko mu je Komisija to zahtevo posredovala. Vendar pa takšna potrditev ne posega v pooblastila Komisije v skladu s členom 19 Direktive 2001/18/ES oziroma členoma 7 in 19 Uredbe (ES) št. 1829/2003, da – kadar je ustrezno – izvede tako prilagoditev ob upoštevanju ocene tveganja za okolje, ki jo pripravi Agencija.

(13) Večina omejitev ali prepovedi, sprejetih na podlagi te direktive, naj bi se začela izvajati na stopnji odobritve ali ponovne odobritve, vendar bi morale države članice imeti možnost, da sprejmejo utemeljene ukrepe, s katerimi na svojem celotnem ozemlju ali njegovem delu omejijo ali prepovejo gojenje GSO ali skupine GSO, opredeljenih po vrsti pridelka ali lastnosti, ki sta bili prej odobreni, in sicer na podlagi razlogov, ki niso razlogi, ocenjeni glede na usklajeni sklop predpisov Unije – to je glede na Direktivo 2001/18/ES in Uredbo (ES) št. 1829/2003 – in ki jih hkrati dopolnjujejo, in ki so v skladu s pravom Unije. Ti razlogi so lahko povezani s cilji okoljske ali kmetijske politike ali drugimi tehtnimi razlogi, kot so prostorsko načrtovanje, raba zemljišč, socialno-ekonomski vplivi, soobstoj in javni red. Ti razlogi se lahko navajajo posamično ali skupaj, glede na posebne okoliščine v zadevni državi članici, regiji ali območju, kjer se bodo ti ukrepi uporabljali.

(14) Raven varovanja zdravja ljudi in/ali živali ter varstva okolja v Uniji omogoča enotno znanstveno oceno po vsej Uniji in ta direktiva tega ne bi smela spreminjati. Države članice bi torej zato, da bi se izognili vsakršnemu poseganju v pristojnosti, ki so na podlagi Direktive 2001/18/ES in Uredbe (ES) št. 1829/2003 podeljene odgovornim za ocenjevanje in obvladovanje tveganja, morale uporabiti le razloge, ki so povezani s cilji okoljske politike v zvezi z vplivi, ki se razlikujejo od ocen tveganj za zdravje in okolje, ki se ocenjujejo v okviru postopkov odobritve iz Direktive 2001/18/ES in Uredbe (ES) št. 1829/2003, in jih hkrati dopolnjujejo, kot so na primer ohranjanje in razvoj kmetijske prakse, ki nudi boljši potencial za uskladitev proizvodnje in trajnosti ekosistemov, ali ohranjanje lokalne biotske raznovrstnosti, vključno z določenimi habitati in ekosistemi, ali določenimi vrstami naravnih in pokrajinskih značilnosti, pa tudi posebnih funkcij in storitev ekosistemov.

(15) Države članice bi morale imeti tudi možnost, da odločitve, ki jih sprejmejo na podlagi Direktive 2001/18/ES, utemeljijo z razlogi, povezanimi s socialno-ekonomskimi vplivi, ki bi lahko izhajali iz gojenja GSO na ozemlju zadevne države članice. Čeprav je ukrepe za soobstoj Komisija že obravnavala v svojem priporočilu z dne 13. julija 2010, bi morale države članice imeti tudi možnost, da na podlagi te direktive sprejmejo ukrepe za omejitev ali prepoved gojenja odobrenih GSO na svojem celotnem ozemlju ali njegovem delu. Ti razlogi so lahko

([1]) Priporočilo Komisije z dne 13. julija 2010 o smernicah za razvoj nacionalnih ukrepov soobstoja za preprečevanje nenamerne prisotnosti GSO v konvencionalnih in ekoloških pridelkih (UL C 200, 22.7.2010, str. 1).

povezani z visokimi stroški, s tem, da je ukrepe za soobstoj zaradi posebnih geografskih razmer, na primer na majhnih otokih ali na gorskih območjih, težko ali nemogoče izvajati, ali s potrebo po tem, da bi se izognili prisotnosti GSO v drugih proizvodih, na primer v posebnih ali določenih proizvodih. Poleg tega je Komisija v skladu z zahtevami sklepov Sveta iz leta 2008 Evropskemu parlamentu in Svetu poročala o socialno-ekonomskih posledicah gojenja GSO. Ugotovitve tega poročila lahko državam članicam zagotovijo koristne informacije pri sprejemanju odločitev na podlagi te direktive. Razlogi, povezani s cilji kmetijske politike, lahko vključujejo potrebo po varovanju raznolikosti kmetijske proizvodnje in potrebo po zagotavljanju čistosti semen. Državam članicam bi moralo biti dovoljeno tudi, da ukrepe utemeljijo z drugimi razlogi, ki lahko zajemajo rabo zemljišč, prostorsko načrtovanje ali druge upravičene dejavnike, tudi tiste, povezane s kulturno tradicijo.

(16) Omejitve ali prepovedi, sprejete na podlagi te direktive, bi se morale nanašati na gojenje in ne na prosti pretok in uvoz gensko spremenjenih semen in razmnoževalnega materiala rastlin kot proizvodov ali v proizvodih ter njihovih pridelkov in bi morale biti poleg tega v skladu s Pogodbama, zlasti glede načela nediskriminacije med nacionalnimi in nenacionalnimi proizvodi, načela sorazmernosti ter člena 34, člena 36 in člena 216(2) PDEU.

(17) Ukrepi, ki jih države članice sprejmejo na podlagi te direktive, bi morali biti podvrženi postopku nadzora in informacij na ravni Unije. Glede na raven nadzora in informacij Unije ni treba še dodatno predvideti uporabe Direktive 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([1]). Države članice lahko omejijo ali prepovejo gojenje GSO na svojem celotnem ozemlju ali njegovem delu od datuma začetka veljavnosti odobritve Unije in za celotno obdobje veljavnosti odobritve, pod pogojem, da je poteklo določeno obdobje mirovanja, med katerim je imela Komisija možnost predložiti pripombe glede predlaganih ukrepov. Zadevna država članica bi morala zato osnutek teh ukrepov najmanj 75 dni pred njihovim sprejetjem predložiti Komisiji, da bi ji tako omogočila podajo pripomb, v tem obdobju pa ne bi smela sprejeti in izvajati teh ukrepov. Ob poteku določenega obdobja mirovanja bi morala imeti država članica možnost, da sprejme ukrepe, kot so bili prvotno predlagani ali kot so bili spremenjeni, da bi se upoštevale pripombe Komisije.

(18) Vlagatelj/imetnik odobritve, ki ga zadevajo ukrepi o omejitvi ali prepovedi gojenja GSO v državi članici, bi se moral v določenem obdobju mirovanja vzdržati vseh dejavnosti, povezanih z gojenjem tega GSO v tej državi članici.

(19) Odločitve držav članic o omejitvi ali prepovedi gojenja GSO na svojem celotnem ozemlju ali njegovem delu ne bi smele preprečevati izvajanja biotehnoloških raziskav, pod pogojem, da se pri njihovem izvajanju upoštevajo vsi potrebni varnostni ukrepi, povezani z zdravjem ljudi in živali ter z varstvom okolja, in da zaradi te dejavnosti ni ogroženo spoštovanje razlogov, zaradi katerih je bila omejitev ali prepoved uvedena. Poleg tega bi si morale Agencija in države članice prizadevati za oblikovanje široke mreže znanstvenih organizacij z vseh področij, tudi ekoloških, in bi morale sodelovati, tako da bi že v zgodnji fazi ugotovili, ali med znanstvenimi mnenji prihaja do morebitnih razhajanj, da bi rešili oziroma razjasnili sporna znanstvena vprašanja. Komisija in države članice bi morale zagotoviti potrebna sredstva za neodvisne raziskave o morebitnih tveganjih, ki izhajajo iz namernega sproščanja GSO ali njihovega dajanja v promet, pa tudi, da bi se neodvisnim raziskovalcem omogočil dostop do vsega ustreznega gradiva ob spoštovanju pravic intelektualne lastnine.

(20) Glede na pomembnost znanstvenih dokazov pri odločanju o odobritvi ali prepovedi GSO bi morala Agencija zbrati in analizirati rezultate raziskav glede tveganja ali nevarnosti za zdravje ljudi ali okolje zaradi GSO ter o vseh pojavljajočih se tveganjih obvestiti odgovorne za obvladovanje tveganj. Te informacije bi morale biti dostopne javnosti.

(21) Država članica bi morala imeti možnost, da pristojni organ ali Komisijo zaprosi za ponovno vključitev celotnega svojega ozemlja ali njegovega dela v geografsko področje uporabe iz odobritve, iz katere je bilo prej izključeno. V tem primeru zahteve ne bi bilo treba posredovati imetniku odobritve in zaprositi za njegovo privolitev. Geografsko področje uporabe iz odobritve ali odločitve o odobritvi bi moral ustrezno spremeniti pristojni organ, ki je izdal pisno odobritev ali Komisija na podlagi Direktive 2001/18/ES oziroma Uredbe (ES) št. 1829/2003.

([1]) Direktiva 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe (UL L 204, 21.7.1998, str. 37).

(22) Pisne odobritve ali odločbe o odobritvi, izdane ali sprejete z geografskim področjem uporabe, ki je omejeno na določena območja, ali ukrepi, ki jih države članice sprejmejo v skladu s to direktivo, ki omejujejo ali prepovedujejo gojenje GSO, drugim državam ne bi smeli preprečevati ali omejevati uporabe odobrenih GSO. Poleg tega ta direktiva in nacionalni ukrepi, sprejeti na njeni podlagi, ne bi smeli posegati v zahteve prava Unije glede nenamerne in naključne prisotnosti GSO v gensko nespremenjenih sortah semen in razmnoževalnem materialu rastlin, niti preprečevati gojenja sort, ki izpolnjujejo te zahteve.

(23) Uredba (ES) št. 1829/2003 določa, da se morajo sklicevanja na GSO, odobrene v skladu z delom C Direktive 2001/18/ES, v delih A in D navedene direktive enakovredno uporabljati za GSO, odobrene v skladu z navedeno uredbo. Zato bi se morali ukrepi, ki jih države članice sprejmejo v skladu z Direktivo 2001/18/ES, uporabljati tudi za GSO, odobrene v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003.

(24) Ta direktiva ne posega v obveznost držav članic kar zadeva prosti pretok konvencionalnih semen, razmnoževalnega materiala rastlin ter proizvodov iz pridelkov na podlagi ustreznega prava Unije in v skladu s PDEU.

(25) Za zagotovitev visoke ravni varstva potrošnikov bi morale države članice in nosilci gospodarske dejavnosti na podlagi Uredbe (ES) št. 1829/2003 in Uredbe (ES) št. 1830/2003 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) sprejeti tudi učinkovite ukrepe za označevanje in obveščanje, da se zagotovi preglednost v zvezi s prisotnostjo GSO v proizvodih.

(26) Da bi še pred začetkom veljavnosti te direktive njene cilje uskladili z legitimnimi interesi nosilcev gospodarske dejavnosti v zvezi z GSO, ki so bili odobreni ali so v postopku odobritve, bi bilo treba sprejeti določbe o ustreznih prehodnih ukrepih. Prehodni ukrepi so tudi upravičeni, ker se je treba izogniti morebitnemu izkrivljanju konkurence, s tem ko bi obstoječe imetnike odobritve obravnavali drugače kot bodoče vlagatelje vlog za odobritev v prihodnje. Zaradi pravne varnosti bi moralo biti obdobje, v katerem se lahko sprejmejo taki prehodni ukrepi, omejeno na čas, ki je nujno potreben za zagotovitev nemotenega prehoda na novo ureditev. Taki prehodni ukrepi bi zato morali omogočati državam članicam, da uporabljajo določbe te direktive za proizvode, ki so bili odobreni ali so bili v postopku odobritve pred začetkom veljavnosti te direktive, pod pogojem, da to ne vpliva na odobrene gensko spremenjene sorte semen in razmnoževalnega materiala rastlin, ki so že zakonito posajene.

(27) Določbe iz členov 26b in 26c Direktive 2001/18/ES se uporabljajo brez poseganja v člen 23 navedene direktive in člen 34 Uredbe (ES) št. 1829/2003.

(28) Direktivo 2001/18/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Direktiva 2001/18/ES se spremeni:

(1) v členu 26a se vstavi naslednji odstavek:

„1a Države članice, v katerih se gojijo GSO, od 3. aprila 2017 na obmejnih območjih svojega ozemlja sprejmejo ustrezne ukrepe, da bi preprečile morebitne čezmejne okužbe v sosednje države članice, v katerih je njihovo gojenje prepovedano, razen če ti ukrepi zaradi posebnih geografskih razmer niso potrebni. O teh ukrepih obvestijo Komisijo.“;

([1]) Uredba (ES) št. 1830/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o sledljivosti in označevanju gensko spremenjenih organizmov ter sledljivosti živil in krme, proizvedenih iz gensko spremenjenih organizmov, ter o spremembi Direktive 2001/18/ES (UL L 268, 18.10.2003, str. 24).

(2) vstavita se naslednja člena:

„Člen 26b

Gojenje

1. Država članica lahko med postopkom odobritve določenega GSO ali obnovitvijo odobritve zahteva, da se geografsko področje uporabe iz pisne odobritve prilagodi tako, da bo celotno ozemlje ali del ozemlja zadevne države članice izključeno iz gojenja. O tej zahtevi se Komisijo obvesti najpozneje 45 dni od datuma razpošiljanja poročila o oceni v skladu s členom 14(2) te direktive ali prejema mnenja Evropske agencije za varnost hrane v skladu s členom 6(6) in členom 18(6) Uredbe (ES) št. 1829/2003. Komisija zahtevo države članice brez odlašanja predloži prijavitelju/vlagatelju in drugim državam članicam. Komisija zahtevo objavi v elektronski obliki.

2. Prijavitelj/vlagatelj lahko v 30 dneh po tem, ko mu Komisija predloži zahtevo, prilagodi ali potrdi geografsko področje uporabe iz prvotne prijave/vloge.

Če ga ne potrdi, se prilagoditev geografskega področja uporabe iz prijave/vloge izvede v pisni odobritvi, izdani na podlagi te direktive in – kadar je ustrezno – z odločitvijo v skladu s členom 19 te direktive ter odločbo o odobritvi, sprejeti v skladu s členoma 7 in 19 Uredbe (ES) št. 1829/2003.

Pisna odobritev, izdana v skladu s to direktivo, in – kadar je ustrezno – odločitev v skladu s členom 19 te direktive ter odločba o odobritvi, sprejeta v skladu s členoma 7 in 19 Uredbe (ES) št. 1829/2003, se izdajo na podlagi prilagojenega geografskega področja uporabe iz prijave/vloge.

Kadar se Komisijo o zahtevi v skladu z odstavkom 1 tega člena obvesti po datumu razpošiljanja poročila o oceni v skladu s členom 14(2) te direktive ali po prejemu mnenja Evropske agencije za varnost hrane v skladu s členom 6(6) in členom 18(6) Uredbe (ES) št. 1829/2003, se rok za izdajo pisne odobritve iz člena 15 te direktive oziroma rok za predložitev osnutka odločbe odboru iz členov 7 in 19 Uredbe (ES) št. 1829/2003 enkratno podaljša za 15 dni, ne glede na to, koliko držav članic je dalo tako zahtevo.

3. Kadar na podlagi odstavka 1 tega člena ni dana nobena zahteva ali kadar prijavitelj/vlagatelj potrdi geografsko področje uporabe iz prvotne prijave/vloge, lahko država članica sprejme ukrepe za omejitev ali prepoved gojenja GSO ali skupine GSO, opredeljenih po vrsti pridelka ali lastnosti, na svojem celotnem ozemlju ali njegovem delu, ki je bilo že odobreno v skladu z delom C te direktive ali Uredbo (ES) št. 1829/2003, pod pogojem, da so ti ukrepi skladni s pravom Unije, utemeljeni, sorazmerni in nediskriminatorni ter poleg tega temeljijo na tehtnih razlogih, ki so na primer povezani s:

(a) cilji okoljske politike;

(b) prostorskim načrtovanjem;

(c) namembnostjo zemljišča;

(d) socialno-ekonomskimi učinki;

(e) izogibanjem prisotnosti GSO v drugih proizvodih brez poseganja v člen 26a;

(f) cilji kmetijske politike;

(g) javnim redom.

Ti razlogi se lahko uveljavljajo posamično ali skupaj, z izjemo razloga iz točke (g), ki ga ni mogoče posamično uveljavljati, in sicer glede na posebne okoliščine v državi članici, regiji ali območju, kjer se bodo ti ukrepi uporabljali, vendar v nobenem primeru ne smejo biti v nasprotju z oceno tveganja za okolje, pripravljeno na podlagi te direktive ali Uredbe (ES) št. 1829/2003.

4. Država članica, ki namerava sprejeti ukrepe na podlagi odstavka 3 tega člena, Komisiji najprej predloži osnutek teh ukrepov in ustrezne razloge, na katere se sklicuje. To lahko stori, preden se zaključi postopek odobritve GSO v skladu z delom C te direktive ali Uredbo (EU) št. 1829/2003. V 75 dneh, začenši z datumom te predložitve:

(a) se zadevna država članica vzdrži sprejetja in izvajanja teh ukrepov;

(b) zadevna država članica zagotovi, da se nosilci dejavnosti vzdržijo sajenja in sejanja zadevnega GSO ali GSO-jev, ter

(c) Komisija lahko da morebitne pripombe, ki se ji zdijo ustrezne.

Po izteku 75-dnevnega obdobja iz prvega pododstavka lahko zadevna država članica v celotnem obdobju, ko velja odobritev, in od datuma začetka veljavnosti odobritve Unije sprejme ukrepe, kot so bili prvotno predlagani ali kot so bili spremenjeni, da bi se upoštevale morebitne nezavezujoče pripombe Komisije. O teh ukrepih se brez odlašanja obvesti Komisijo, druge države članice in imetnika odobritve.

Države članice vse tovrstne ukrepe objavijo za vse zadevne nosilce gospodarske dejavnosti, vključno z gojitelji.

5. Kadar želi država članica celotno svoje ozemlje ali njegov del ponovno vključiti v geografsko področje uporabe iz odobritve, iz katerega je bilo pred tem izključeno na podlagi odstavka 2, lahko za to zaprosi pristojni organ, ki je izdal pisno odobritev na podlagi te direktive, ali Komisijo, če je bil GSO odobren na podlagi Uredbe (ES) št. 1829/2003. Pristojni organ, ki je izdal pisno odobritev, oziroma Komisija ustrezno spremeni geografsko področje uporabe iz odobritve ali odločbe o odobritvi.

6. Za namene prilagoditve geografskega področja uporabe iz odobritve za GSO na podlagi odstavka 5:

(a) za GSO, ki je bil odobren na podlagi te direktive, pristojni organ, ki je izdal pisno odobritev, ustrezno spremeni geografsko področje uporabe iz odobritve in po zaključku tega postopka obvesti Komisijo, države članice in imetnika odobritve;

(b) za GSO, ki je bil odobren na podlagi Uredbe (ES) št. 1829/2003, Komisija ustrezno spremeni odločbo o odobritvi, ne da bi uporabila postopek iz člena 35(2) navedene uredbe. O tem ustrezno obvesti države članice in imetnika odobritve.

7. Kadar država članica prekliče ukrepe, sprejete na podlagi odstavkov 3 in 4, o tem brez odlašanja uradno obvesti Komisijo in druge države članice.

8. Ukrepi, sprejeti na podlagi tega člena, ne vplivajo na prosti pretok odobrenih GSO kot proizvodov ali v proizvodih.

Člen 26c

Prehodni ukrepi

1. Od 2. aprila 2015 do 3. oktobra 2015 lahko država članica zahteva, da se prilagodi geografsko področje uporabe iz prijave/vloge, ki je bila vložena, ali odobritve, ki je bila izdana, na podlagi te direktive ali Uredbe (ES) št. 1829/2003 pred 2. aprilom 2015. Komisija zahtevo države članice brez odlašanja predloži prijavitelju/vlagatelju in drugim državam članicam.

2. Kadar je prijava/vloga še v postopku obravnave in prijavitelj/vlagatelj ne potrdi geografskega področja uporabe iz prvotne prijave/vloge v 30 dneh po tem, ko mu je bila zahteva iz odstavka 1 tega člena posredovana, se geografsko področje uporabe iz prijave/vloge ustrezno prilagodi. Pisna odobritev, izdana na podlagi te direktive, in – kadar je ustrezno – odločitev, izdana v skladu s členom 19 te direktive, ter odločba o odobritvi, sprejeta v skladu s členoma 7 in 19 Uredbe (ES) št. 1829/2003, se potem izdajo na podlagi prilagojenega geografskega področja uporabe iz prijave/vloge.

3. Kadar je odobritev že izdana in imetnik odobritve ne potrdi geografskega področja uporabe iz odobritve v 30 dneh po tem, ko mu je bila posredovana zahteva iz odstavka 1 tega člena, se odobritev ustrezno spremeni. Za pisno odobritev na podlagi te direktive pristojni organ ustrezno spremeni geografsko področje uporabe iz odobritve in po zaključku postopka obvesti Komisijo, države članice in imetnika odobritve. Za odobritev na podlagi Uredbe (ES) št. 1829/2003 Komisija ustrezno spremeni odločbo o odobritvi, ne da bi uporabila postopek iz člena 35(2) navedene uredbe. Komisija o tem ustrezno obvesti države članice in imetnika odobritve.

4. Kadar ni dana nobena zahteva na podlagi odstavka 1 tega člena ali kadar prijavitelj/vlagatelj oziroma imetnik odobritve potrdi geografsko področje uporabe iz prvotne vloge oziroma odobritve, se smiselno uporabljajo odstavki 3 do 8 člena 26b.

5. Ta člen ne posega v gojenje katerih koli semen in razmnoževalnega materiala rastlin odobrenih GSO, ki so bili zakonito posajeni, preden je gojenje GSO v državi članici omejeno ali prepovedano.

6. Ukrepi, sprejeti na podlagi tega člena, ne vplivajo na prosti pretok odobrenih GSO kot proizvodov ali v proizvodih."

Člen 2

Komisija najpozneje 3. aprila 2019 Evropskemu parlamentu in Svetu poroča o uporabi te direktive v državah članicah, vključno z učinkovitostjo določb, na podlagi katerih lahko države članice na svojem celotnem ozemlju ali njegovem delu omejijo ali prepovejo gojenje GSO, in nemotenim delovanjem notranjega trga. Temu poročilu lahko priloži morebitne zakonodajne predloge, ki se ji zdijo ustrezni.

Komisija do istega datuma iz prvega odstavka, na podlagi informacij, ki so ji predložene na podlagi členov 20 in 31 Direktive 2001/18/ES ter členoma 9 in 21 Uredbe (ES) št. 1829/2003, poroča Evropskemu parlamentu in Svetu tudi o dejanski sanaciji okoljske škode, ki bi lahko nastala zaradi gojenja GSO.

Člen 3

Komisija najpozneje 3. aprila 2017 posodobi priloge k Direktivi 2001/18/ES v skladu s členom 27 navedene direktive, kar zadeva oceno tveganja za okolje, in vključi ter nadgradi strožje smernice Agencije o oceni tveganja gensko spremenjenih rastlin za okolje iz leta 2010.

Člen 4

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 11. marca 2015

Za Evropski parlament	*Za Svet*
Predsednik	*Predsednica*
M. SCHULZ	Z. KALNIŅA-LUKAŠEVICA